

شنبه 10 خرداد 1399 - 7 شوال 1441 - 30 می 2020

انعقاد عهدنامه "ارز روم" میان دولت ایران و امپراتوری عثمان (1226 ش)

انعقاد عهدنامه "ارز روم" میان دولت ایران و امپراتوری عثمان (1226 ش)، در زمان سلطنت محمدشاه قاجار، والی بغداد به تحریک بازرگانان بصره که از رونق گرفتن بندر خرمشهر زیان دیده بودند، این بندر را مورد تجاوز قرار داد و پس از کشته و زخمی کردن عده‌ای، اموال بازرگانان را به غارت برد. در پی آن، دولت ایران نماینده‌ای فرستاد تا با آنان به مذاکره پرداخته، جبران خسارات وارده را خواستار شود. در این اثنا، دولت عثمانی مدعی شد که بندر خرمشهر جزء خاک عثمانی است و این حادثه را مسأله‌ای داخلی می‌داند. در پی این ادعا، دولت ایران نیز تهدید کرد که به تلافی حمله به خرمشهر، شهر بغداد را هدف حملات خود قرار خواهد داد. اما دولت عثمانی که پس از جنگ‌های خود با روسیه، تمایلی به جنگ با ایران نداشت، نماینده‌اش را به ایران فرستاد و بندر خرمشهر را تخلیه کرد. پس از آن، مذاکرات دو طرف آغاز شد در این اثنا بار دیگر کشماری در کربلا روی داد و در آن ایرانیان مقیم کربلا قتل عام شدند. این حادثه، دولت ایران را به شدت عصبانی کرد اما با تلاش‌های سیاسی، مذاکرات صلح آغاز شد و پس از گذشت دو سال، قرارداد ارز روم در دهم خرداد 1226 ش برابر با 16 جمادی الثانی 1262 ق بین ایران و عثمانی امضا گردید. نماینده ایران در این کنفرانس، میرزا تقی خان فراهانی معروف به امیرکبیر بود که تلاش و تدبیر او، شگفتی و تحسین نمایندگان روس و انگلیس را برانگیخت. به موجب این پیمان دولت ایران از ادعای خود نسبت به سلیمانیه چشم پوشید و در عوض دولت عثمانی مالکیت ایران بر بندر خرمشهر و حق کشتی‌رانی در رودخانه شطالعرب را به رسمیت شناخت و مقرر شد که دولت عثمانی از بدرفتاری یا زائران و بازرگانان ایرانی پرهیز کند.

شکست "حافظ محمد ناسا" سردار عثمانی، از "شاه عباس، صفوی" در جنگ بغداد (1033 ق)، آخرین جنگ‌های شاه عباس اول با امپراتوری عثمانی، در سال‌های 1032 و 1034 ق بر سر تسخیر بغداد بود. پس از مدتی نبرد، سرانجام بغداد به تصرف ایران درآمد و نیروهای عثمانی، شکست سختی را متحمل شدند. شاه عباس سپس به زیارت عتبات عالیات رفت و به تعمیر این‌ها و شهرها همت گماشت.

سپه‌اندن دوشیزه "ژاندارک"، از شخصیت‌های تاریخ فرانسه (1431 م)، ژاندارک یا ژندارک دختری روستایی بود که در 6 ژانویه 1412 م در روستای دمرمی در فرانسه متولد شد. در زمانی که ژندارک، نوجوانی بیش نبود نواحی وسیعی از فرانسه تحت استیلای انگلیسی‌ها و متحدین آن‌ها قرار داشت. ژاندارک چون نگرانی مردم کشور خود را از هجوم سربازان انگلیسی نگرست، در عالم رویا، خود را مأمور دید که به نجات کشور برخیزد. از این رو با پافشاری تمام، سردار گروهی از لشکریان "شارل هفتم" فرانسه شد و با عده‌ای قلیلی، انگلیسی‌ها را مجبور به ترک محاصره آژلن از نواحی فرانسه کرد و بر آن‌ها ظفر یافت. لیکن در جنگی دیگر، ظاهراً به علت خیانت اطرافیان به دست دشمنان افتاد و سپس او را به انگلیس‌ها فروخت. پس از دستگیری او، علی‌رغم جانفشانی‌های وی در دفاع از فرانسه، پادشاه این کشور کمترین دفاعی از وی نکرد و ژاندارک در دادگاه تفتیش عقاید به جرم جادوگری و همدستی با شیطان به مرگ محکوم شد. سرانجام، ژاندارک در 30 مه 1431 م در 19 سالگی زنده زنده در آتش سوخت و از آن پس به عنوان قهرمان ملی و اسطوره‌ای برای کشور فرانسه تبدیل شد. 25 سال بعد در سال 1465 م، حکم دادگاه تفتیش عقاید توسط حکومت وقت لغو شد و از ژاندارک اعاده حیثیت گردید. هم‌چنین در سال 1920، ژاندارک توسط کلیسا در ردیف قدیسان مسیحی قرار گرفت.